Colloquium Area "Modern Studies in Fiction Literature Translation"

MANUEL BATLLE VÁZQUEZ ŞI TRADUCEREA ÎN SPANIOLĂ A POEMULUI EMINESCIAN „DORINȚA"[26] / MANUEL BATLLE VAZQUEZ AND THE SPANISH TRANSLATION OF MIHAI EMINESCU'S POEM "DORINTA"

Angela COSCIUG, Associate Professor, PhD
("Alecu Russo" Balti State University, Republic of Moldova)

angela.cosciug@usarb.md
https://orcid.org/0000-0002-4720-8111

Ecaterina FOGHEL, Lecturer, PhD
("Alecu Russo" Balti State University, Republic of Moldova)

kateafoghel@gmail.com, https://orcid.org/0009-0003-5072-4736

Received: January 4th, 2026 | Reviewed: January 6th, 2026 | Accepted: January 9th, 2026
UDC 81`255.2 | https://doi.org/10.62413/cqm.2026.15

Abstract

The literary creation of the Romanian poet Mihai Eminescu has long attracted the attention of researchers, critics, and translators. Numerous translations of his works, varying in quality and approach, have been produced by writers and translation specialists from Romania and abroad. As statistics show, Mihai Eminescu remains the most widely translated Romanian writer in the world. Among the translators who have studied his works is Manuel Batlle Vázquez. In this study, we aim to examine the methodology used in translating Mihai Eminescu's poem "Dorința" into Spanish. We focus on three important aspects: 'inventio ', meaning the way to formulate thoughts; 'dispositio ', meaning the organization of thoughts within the work, and 'elocutio' – the way to render thoughts through language units.

Keywords: *creation, translation, inventio, dispositio, elocutio, meaning, aspect*

Preliminarii

Creația literară a lui Mihai Eminescu s-a aflat întotdeauna, dar, mai cu seamă, în secolul al XX-lea, în centrul atenției traducătorilor. Aceştia, de la traducători

[26] Articolul a fost conceput în cadrul proiectului instituțional 050101 „Cercetarea receptării prin traducere a beletristicii basarabene şi româneşti în spațiul european".

ocazionali sau amatori la profesionişti, au reuşit să propună cititorilor variante diferite de traducere a lucrărilor eminesciene. Astfel, după cum o atestă sursele de specialitate, cea mai tradusă operă a marelui scriitor român este poemul « La steaua ». Cercetările asupra traducerii acestui poem sunt numeroase atât în România, cât şi în Republica Moldova. Dat fiind acest fapt, ne-am propus, pe paginile acestei lucrări, să ne oprim asupra unui poem care, după cum indică statisticele, înregistrează mai puține analize din partea cercetătorilor preocupați de traducere. E vorba de poemul *Dorința* (vezi textul complet în *Anexa 1*).

Publicat pentru prima dată la 1 septembrie 1876 în revista „Convorbiri literare", el a devenit treptat o creație emblematică pentru întreaga viziune a poetului asupra naturii şi iubirii, în care motivele tipic romantice (codrul, izvorul, floarea de tei, liniştea, izolarea etc.) se perindă firesc, evidențiind, în primul rând, bogăția conceptualizării de către poet a realităților menționate şi a legăturii dintre ele.

Dorința, înțeleasă ca năzuință sau aspirație la ceva (aşa este ea definită de dicționarele de limbă, dar şi de cele ştiințifice, şi, în primul rând, filosofice) nu poate fi abstractă, deoarece e întotdeauna corelată logic cu cineva. În poemul supus studiului, acest *cineva* nu este altă persoană decât fosta iubită. Imaginea ei mai persistă încă în universul lăuntric al instanței emitente a textului, în pofida dispariției din viața reală. Prin urmare, idila descrisă în poem este una doar de natură imaginară. Acest fapt nu semnalează însă, după cum vom demonstra în lucrarea de față, că autorul ar viza, prin creația dată, doar o prezentare a unui joc al iubirii. Este, mai degrabă, o aspirație către ideal, prezentată cu lux de amănunte. Calea către idealul în cauză trece prin cinci tablouri care se succed în poemul analizat şi care, într-un sfârşit, se împletesc armonios în textura operei date:

(1) *chemarea* în mijlocul unei naturi tipic romantice, unde sunt prezente atât codrul, izvorul, stânca, crengile copacului, izolarea, misterul etc., cât şi frumusețea celor din jur:

„Vino-n codru la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund";

(2) *momentul aşteptării,* când imaginea iubitei copleşeşte sufletul bărbatului cu crâmpee din ceea ce a fost în realitate între ei şi care revoluționează timpul, transformând trecutul în viitor (vezi ultimele cinci strofe ale poemului);

(3) *clipa întâlnirii* redată şi ea nu ca un eveniment deja realizat, ci ca unul proiectat în viitoar datorită convergenței temporale menționate mai sus;

(4) *jocul gesturilor tandre,* întipărit în memoria bărbatului la momentul întâlnirilor sale din trecut cu iubita şi prezentat în lucrare ca ceva ce urmează încă să se realizeze. Transgresarea temporală utilizată în cele cinci strofe trădează nerăbdarea şi dorința revederii:

„Şi în brațele-mi întinse
Să alergi, pe piept să-mi cazi,

Să-ți desprind din creştet vălul,

Să-l ridic de pe obraz".

„Pe genunchii mei şedea-vei";

„Fruntea albă-n părul galben
Pe-al meu braţ încet s-o culci,
Lăsând pradă gurii mele
Ale tale buze dulci...";

(5) *somnul,* dedus din primele două versuri ale ultimei strofe prin relația cauză-efect:

„Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri;

(6) *visul* ca parte componentă a somnului sau ca reflecție interioară se observă explicit doar în primul vers al penultimei strofe - „Vom visa un vis ferice" - , fiind proiectat în viitor şi asociat semantic cu forma sa implicită de exprimare *in crescendo* prin versurile „Îngîna-ne-vor c-un cînt/Singuratice izvoare/ Blînda batere de vînt".

Tablourile menționate, prezentate aici din perspectiva evoluției istoriei[27] poemului, dar şi a relației cauză-efect, vin să arate cum „dorința", concepută diferit, dar şi integral în lucrare, reia pas cu pas şi pe scurt „motivul inițierii solemne în patosul iubirii depline, asigurate de armonia naturii feerice" (*CLD*). Iubirea devine un ideal major, iar aspirația către ea se impune ca o necesitate absolută.

Titlul poeziei dezvăluie esența lirică a lucrării, iar cele 6 strofe prezintă etapele sau treptele constituirii acestei esențe. În realizarea ei, un rol deosebit îl au, de regulă, aşa-numiții „conectori textuali". În poemul dat, un astfel de conector este conjuncția copulativă *şi* din strofa a doua care este utilizată de autor pentru a stabili imediat legătura între natură şi iubire, pentru ca, ulterior, verbele din strofa cu pricina, întrebuințate doar la modul conjunctiv, să stabilească urmările chemării:

„*Şi* în brațele-mi întinse
Să alergi, pe piept *să*-mi *cazi*,
Să-ți *desprind* din creştet vălul,
Să-l *ridic* de pe obraz".

În sânul naturii - acolo unde El şi Ea pot fi sinceri la maximum unul cu celălalt – este redată apropierea îndrăgostiților, naturii revenindu-i chiar rolul de:

- mediator liric prin florile care transfigurează iubirea bărbatului pentru femeie şi cărora autorul le permite delicat să o mângâie pe iubită în semn pe mare dragoste din partea lui:

„Iar in păr înfiorate
Or să-ți cadă flori de tei";

- „geniu natural capabil să mediteze asupra semnificației poveştii de dragoste pe care o tăinuieşte" - „Codrul bătut de gînduri" (*CLD*) – şi care vizează perechea menționată ca „simbol mitic al perpetuării vieții" (*ibidem*).

[27] *Istoria* este luată în acest alineat ca dimensiune din triada lui Ch.S. Peirce (vezi Atkin, 2015; Atkin, 2023; Short, 2007) sau ca denotat al textului în viziunea lui G. Prince (Prince, 2003, p. 93).

În poem, imaginea femeii iubite este idealizată după modelul romantic, aşa cum o face Mihai Eminescu şi în alte lucrări ale sale, unde femeia e cu păr bălai, cu un corp tânăr, grațios şi suplu. În lucrarea „Dorința", ea e cu „Fruntea albă-n părul galben".

La baza poemului analizat pe paginile acestui articol stă, totuşi, ideea traseului de la dorință la vis, prezent, mai cu seamă, în doinele populare, în care fiecare strofă funcționează ca un distih amplu care marchează trecerea de la real la ideal, posibilă printr-o comuniune extraordinară cu natura şi prin dragoste.

Poemul a atras atenția criticilor şi cercetătorilor români chiar de la apariția sa. Treptat, el a devenit obiect al investigațiilor propuse şi de savanții din străinătate. Acestora li s-au adăugat şi tentativele de a traduce poemul în alte limbi. Inițiativa a fost pe cât de actuală, pe atât de complicată din perspectiva realizării. Am depistat traduceri ale poemului, realizate atât de traducători din Republica Moldova şi România, cât şi din alte țări sau în colaborare cu aceştia. Acestea au fost efectuate în următoarele limbi:

- engleză:

Eminescu, M. (1988). Desire. (Thomas C. Carlson, Vasile Poenaru, Trans.). In: Carlson, Thomas C., Poenaru, Vasile. *Light at Such a Time: Eight Romanian Poets Today*. Raccoon Books.

- franceză:

Eminescu, M. (1934). Désir. (Marie-Alype (Louis) Barral, trad.). In: Eminescu, M. *Poèmes choisis*. Paris : Libraire Lecoffre, J. Cabalda et Cie.

Eminescu, M. (2002). Désir. (Jean-Louis Courriol, trad.). In: Eminescu, M. *Poésies* (2e édition). Bucureşti: Editura Paralela 45.

- germană:

Eminescu, Mihai (1881). Liebeslied. (Übersetzt von Mite Kremnitz). In: Carmen Sylva. *Rumänische Dichtungen*, deutsch von Carmen Sylva, hrsg. und mit weiteren Beiträgen versehen von Mite Kremnitz, 1. Auflage, Kröner, Leipzig. S. 49-50.

- spaniolă:

Eminescu, M. (1995). Deseo. (Omar Lara, trad.). ÎIn Eminescu, Mihai. *Poemas*. Concepción: LAR.

Eminescu, M. (2000). Deseo. (Victor Buescu, Carlos Queiroz, Luciano Maia). In: Eminescu, M. *Poesias*. Bucareste: Libra.

Eminescu, M. (2012). Deseo. (Mario Castro Navarrete, trad.). In: Eminescu, M. *Poesías escogidas*. Iaşi: Editura Contact Internațional.

Eminescu, M. (2016). Deseo. (Mario Castro Navarrete, Trans.). In: Eminescu, M. *Poesías escogidas*. Iaşi: Editura Vasiliana'98.

Eminescu, M. (1945). Nostalgia. (María Gabriela Corcuera, trad.). In *Antología de la literatura contemporánea*, IV Suplemento «Antología de Eminescu». Consejo Superior de Investigaciones Científicas de España.

Eminescu, M. (1958). Deseo. (Manuel Batlle Vázquez, trad.). In: *Monteagudo*, revista de literatura española, 23 y Eminescu, Mihai. *Dos poemas*, pp. 21-22.

Eminescu, M. (1980). El deseo. (Omar Lara, trad.). In: Eminescu, M. *Poezii = poemas*. Bucureşti: Editura Minerva, pp. 113-116.

Eminescu, M. (1945). Nostalgía. (María Gabriela Corcuera, trad.). In: Eminescu, M. *Poemas*. Madrid: Suplemento Cuarto de « Cuadernos de Literatura Contemporánea » del Consejo Superior de Investigaciones Científicas, p. 23.

- italiană:

Eminesco, M. (1885). Desiderio. (Marco Antonio Canini, trad.). In: Canini, M. A. *Il libro dell'amore*. Venezia: C. Coen e figlio.

Eminescu, M. (1927). Desiderio. (Ramiro Ortiz, trad.). In: Eminescu, M. *Poesie.* Prima versione italiana dal testo rumeno, con introduzione e note a cura di Ramiro Ortiz, con un ritratto e un fac-simile. Firenze: Editore G. C. Sansoni.

- maghiară:

Eminescu, M. Vágyakozás. (forditotta Zoltán Jékely).

- ucraineană:

Емінеску, М. (1952). Бажання. В: Емінеску, М. *Поезії*. Київ: Держвидхудліт.

Емінеску, М. (1974). Бажання. В: Емінеску, М. *Поезії*. Київ: Дніпро.

Емінеску, М. (1974). Бажання. В: Емінеску, М. *Поезії.* (пер. А. М'ястківський). Київ.

- rusă:

Эминеску, М. (1968). Желание. В: Эминеску, М. *Лирика*. Москва: Художественная литература.

Эминеску, М. (1975). Желание. (Пер. Ю. Нейман). Москва: Художественная литература.

Deseori, traducerile în limbile menționate mai sus au fost publicate în România, deoarece unii dintre traducătorii din străinătate se aflau cu diferite misiuni profesionale sau culturale în această țară la momentul traducerii şi publicării lucrărilor sau aveau, în ea, chiar statut de refugiat (de exemplu, Omar Lara).

După cum putem uşor constata, traducerile în limba spaniolă ale poemului dat sunt cele mai numeroase (8 în total). Prima traducere a fost realizată în 1945 de María Gabriela Corcuera şi publicată la Madrid cu titlul „Nostalgía". În afară de această traducătoare, atestăm încă cinci traducători care au efectuat traducerea în spaniolă a poemului respectiv. E vorba de Omar Lara, Carlos Queiroz şi Luciano Maia, Mario Castro Navarrete şi Manuel Batlle Vázquez. Ei şi-au publicat traducerile la Bucureşti, Iaşi, Madrid şi Concepción.

În acest articol, ne propunem să prezentăm succint rezultatele unei cercetări complexe, din două perspective – cea a structurii de profunzime şi a organizării acesteia (numite *inventio* şi *dispositio*) şi cea a structurii de suprafață (numită *elocutio*) -, a traducerii poemului „Dorința", efectuată de Manuel Batlle Vázquez (vezi *Anexa 2*).

Termenii *inventio*, *dispositio* şi *elocutio* se întâlnesc, în primul rând, în investigații de ordin retoric, care îşi propun să analizeze felul de a vorbi şi scrie care convinge pe cineva de ceva. La ei face apel şi arta oratorică. În deplin acord cu Augustin Pelissier, susținem că orice act de vorbire orală sau act de scriere mizează pe atingerea obiectivului de bază al comunicării în general: transmiterea de informație, în care un rol decisiv îl are convingerea adresatului că ceea se a fost receptat de el pe cale orală sau scrisă este veridic, corect, adecvat situației şi necesităților sale, important etc. Dat fiind faptul că, în final, misiunea de bază a beletristicii este una educativă, educația dată se cere a fi una conştientă şi aici un rol de bază îi revine, desigur, convingerii de care am vorbit anterior. Reiese că strategia aleasă de noi în cercetarea traducerii poemului „Dorința" este una care ia în vizor textul prin prismă conținutală şi expresivă, conținutul mergând chiar până la sfera gândurilor, nu doar a semnificatelor. De aici şi complexitatea perspectivei pe care am menționat-o.

Înainte să vorbim despre inventio, dispositio şi elocutio cu raportare la poemul „Dorința", ținem să descriem succint tipul de text al lucrării în original din perspectivă retorică (adică elocvența) şi dacă acest tip se menține în traducerea lui Manuel Batlle Vázquez.

În textul în original cu şase versuri, identificăm o elocvență de tip combinat: ultimele trei versuri ale primei strofe cadrează cu elocvența *demonstrativă*, care, tradițional, se raportează la timpul prezent al modului indicativ:

„(Vino-n codru la izvorul)
Care *tremură* pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o *ascund*".

După cum o menționează mulți cercetători, acest tip de elocvență este întrebuințat pentru a face textul agreabil, atunci când el expune un adevăr nobil şi emoționant, sau pentru ca cititorul să-şi cultive admirația pentru lucruri bune şi frumoase. Elocvența demonstrativă nu impune nici scriitorului, nici cititorului un cadru logic sau ştiințific rigid; ea, mai degrabă, are drept scop să arate ceea ce este frumos, corect, proporțional, motivat etc. în această lume.

În textul obținut prin traducere, elocvența versurilor menționate nu şi-a schimbat natura. Ea rămâne constant demonstrativă, ceea ce vorbeşte de la sine despre competențele de traducător ale lui Manuel Batlle Vázquez:

„(Vino-n codru la izvorul)"	*VEN a la fuente del bosque*
„Care *tremură* pe prund"	*que tiembla sobre la arena*
„Unde prispa cea de brazde"	*al claro de los abetos*
„Crengi plecate o *ascund*"	*cubierto de ramas tiernas.*

În afară de elocvența demonstrativă, poemul este construit şi pe cea *deliberativă*, ancorată în viitor:

„Pe genunchii mei şedea-vei,
Vom fi singuri-singurei,
Iar în păr înfiorate
Or să-ți cadă flori de tei.

Vom visa un vis ferice,
Îngâna-ne-vor c-un cânt
Singuratece izvoare,
Blânda batere de vânt;

Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cadă rânduri-rânduri".

În textul obținut prin traducere, elocvența versurilor menționate nu şi-a schimbat natura. Ea rămâne constant deliberativă:

„Pe genunchii mei şedea-vei, Vom fi singuri-singurei, Iar în păr înfiorate Or să-ți cadă flori de tei.	«En mi regazo sentada solos en la soledad, en tu pelo alborotado flores del tilo caerán.
Vom visa un vis ferice, Îngâna-ne-vor c-un cânt Singuratece izvoare, Blânda batere de vânt;	Mientras soñamos felices musitará una balada al suave soplo del viento la fuente solitaria.
Adormind de armonia Codrului bătut de gânduri, Flori de tei deasupra noastră Or să cadă rânduri-rânduri".	Y durmiendo en la armonía del bosque, con su misterio, la flor del tilo en nosotros lentamente irá cayendo».

Inventio

Inventio este partea din arta scrisului care pune în valoare mijloacele care servesc la convingere, adică la faptul ca felul unei persoane de a vedea sau a simți lucrurile să devină şi felul alteia. Ca aceasta să se producă, este nevoie ca generatorul (autorul) şi receptorul (cititorul) să fie persoane bine instruite şi educate, deschise spre comunicare. Dacă analizăm atent poemul „Dorința" din această perspectivă şi în ambele variante, observăm anvergura de intelectual a poetului bine crescut, bine educat, sensibil la tot, gânditor profund, filosof, savant, personalitate care are simțul realității, o mentalitate sănătoasă şi o cunoaştere a celor ce se petrec în jur şi nu numai. Reflecțiile lui sunt judicioase, inspiră încredere prin ordinea în care sunt expuse, prin detaliile aduse, iar acest fapt contribuie la construirea autorității morale a autorului. În felul lui de a gândi, se simte atât cunoaşterea temeinică a trecutului şi prezentului acestei lumi, cât şi bonomie, simțul nelimitat al dreptății, preocuparea ca individul uman să fie informat, modestie, respectul pentru legile instituite de Dumnezeu, bunăvoință, etc. Toate acestea sunt, la Mihai Eminescu, atât

moravuri reale, cât şi oratorice. De aici vine şi încrederea pe care o inspiră spusele lui, probitatea lui şi aceste moravuri oratorice sunt redate iscusit prin traducerea lui Manuel Batlle Vázquez.

Receptarea unui text depinde de locurile comune, topoi-urile, care, cu referire la poemul „Dorința", se manifestă, mai cu seamă, sub forma relației cauză-efect:

„Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cadă rânduri-rânduri".

În traducerea lui Manuel Batlle Vázquez, se conturează aceleaşi dimensiuni:

«Y durmiendo en la armonía
del bosque, con su misterio,
la flor del tilo en nosotros
lentamente irá cayendo».

Dispositio

Dispositio ca modalitate în care sunt aranjate, într-un text (liric, epic sau dramatic), nişte elemente, are şi el rolul lui în atingerea scopului de bază al comunicării pe care l-am menționat mai înainte. Acest fel care debutează cu *exordul* care are drept scop captarea interesului cititorului trece lin în *propunerea* unui conținut, apoi în *narațiune*, urmată de *confirmare* sau *infirmare* şi, în final de *perorație*.

În textul original al poemului „Dorința" şi în traducerea sa în spaniolă, realizată de Manuel Batlle Vázquez, *exordul* cuprinde ultimele trei versuri ale primei strofe:

„Vino-n codru la *izvorul*	«VEN a la fuente del *bosque*
Care tremură pe prund,	*que tiembla sobre la arena*
Unde prispa cea de brazde	*al claro de los abetos*
Crengi plecate o ascund".	*cubierto de ramas tiernas»*[28].

În cele două variante, exordul are aceeaşi structură în evoluare, ceea ce permite o ordonare logică consistentă a textului.

Următoarele cinci strofe ale poemului formează *narațiunea* predictivă, axată pe ceea ce va fi şi se va întampla. Lipsesc *confirmarea* şi *perorația*, dar faptul se explică prin specificul discursului liric şi prin tipologia textului analizat.

Elocutio

Poemul în versiune românească este conceput în registrul beletristic din sec. al XIX-lea, secolul în care a trăit autorul. Traducătorul, Manuel Batlle Vázquez, a reuşit să întrebuințeze acelaşi registru. Ca operă lirică, poemul „Dorința" este construit în baza rimei încrucişate a versurilor 2 şi 4 din strofe, pornind de la una săracă (o silabă) pentru a finaliza cu una bogată (trei silabe):

„Vino-n codru la izvorul
Care tremură pe pr*und*,

[28] Cursivul ne aparține - A.C. şi E.F.

Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o asc*und.*

Şi în brațele-mi întinse
Să alergi, pe piept să-mi c*azi*,
Să-ți desprind din creştet vălul,
Să-l ridic de pe obr*az*.

Pe genunchii mei şedea-vei,
Vom fi singuri-singur*ei*,
Iar în păr înfiorate
Or să-ți cadă flori de t*ei*.

Fruntea albă-n părul galben
Pe-al meu braț încet s-o c*ulci*,
Lăsând pradă gurii mele
Ale tale buze d*ulci*...

Vom visa un vis ferice,
Îngâna-ne-vor c-un c*ânt*
Singuratece izvoare,
Blânda batere de v*ânt*;

Adormind de armonia
Codrului bătut de *gânduri*,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cadă rânduri-r*ânduri*".

Traducerea lui Manuel Batlle Vázquez debutează, în strofa a doua, cu rima plată: «y alzaré el suave v*elo*/que ocidta tu rostro b*ello*», dar trece, apoi, la versul liber. Amintim că rima este strâns legată de cadența operei lirice şi înlocuirea ei cu versul liber introduce modificări serioase în cadența cu pricina, care afectează, mai târziu, întreaga receptare a operei.

Din perspectiva vocabularului, traducerea pare că a mers, mai des, pe principiul fidelității totale de suprafață față de textul de start. Înregistrăm, totuşi, şi unele cazuri de traducere axată pe informația de profunzime. Astfel, unitatea „prund" din strofa: „Vino-n codru la izvorul/Care tremură pe prund/Unde prispa cea de brazde/ Crengi plecate o ascund" este tradusă de Manuel Batlle Vázquez prin „arena" (nisip – «VEN a la fuente del bosque/que tiembla sobre la arena»), „prispa de brazde" - prin „claro de los abetos" (poiana dintre brazi), iar „crengi plecate" - prin „ramas tiernas" (crengi fragede)[29]. Echivalentele alese pentru unitățile menționate evidențiază faptul că traducătorul şi-a propus să transmită ideea de bază a fiecărui vers eminescian, fără a păstra în totalitate detaliile, rima, modalitatea specific românească de a conceptualiza elementele naturii şi rolul lor în întregirea unei imagini poetice.

Concluzii

Orice text este creat pentru a fi receptat. Ca acest lucru să se producă cu succes, el trebuie să urmeze un parcurs bine conturat, care să-i asigure receptarea cu pricina. Parcursul dat conduce la edificarea unei structuri, unui conținut care să fie cre-

[29] Vezi *Anexa 2*.

dibil, să convingă pe cineva de ceva, iar, în final, să stârnească emoții, să educe calități. În traducere, exigențele față de textul obținut poartă, în primul rând, şi asupra forței lui de convingere care se cere a fi similară cu cea din textul în original.

Poemul „Dorința", în traducerea lui Manuel Batlle Vázquez, reuşeşte doar parțial să transmită aceeaşi forță de convingere pe care o exercită textul în original. Cauza o găsim în orientarea traducerii spre fidelitatea lexicală aproape totală a textului tradus față de cel original, aspect ce influiențează păstrarea unor dimensiuni expresive şi stilistice ale acestuia din urmă.

Referințe

Atkin, A. (2015). *Peirce*. Routledge.

Atkin, A. (2023). Peirce's Theory of Signs. In: *Stanford Encyclopedia of Filosophy*. E. N. Zalta, U. Nodelman (Eds.). https://plato.stanford.edu/entries/peirce-semiotics/#Obj.

*** (2012). *Comentariu literar al poeziei „Dorința" de Mihai Eminescu*. https:// onlythoughts.wordpress.com/2012/10/28/comentariul-literar-al-poeziei-dorinta-de-m-eminescu/. (= *CLD*).

Prince, G. (2003). *A Dictionary of Narratology* (revised edition). University of Nebraska Press. https://kc.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/108/2020/02/%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B7-%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97-%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8E.pdf.

Short, T.L. (2007). *Peirce's Theory of Signs*. Cambridge University Press.

Anexa 1

Vino-n codru la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund.

Şi în brațele-mi întinse
Să alergi, pe piept să-mi cazi,
Să-ți desprind din creştet vălul,
Să-l ridic de pe obraz.

Pe genunchii mei şedea-vei,
Vom fi singuri-singurei,
Iar în păr înfiorate
Or să-ți cadă flori de tei.

Fruntea albă-n părul galben
Pe-al meu braț încet s-o culci,
Lăsând pradă gurii mele
Ale tale buze dulci...

Vom visa un vis ferice,
Îngâna-ne-vor c-un cânt
Singuratece izvoare,
Blânda batere de vânt;

Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cadă rânduri-rânduri.

Anexa 2

VEN a la fuente del bosque
que tiembla sobre la arena
al claro de los abetos
cubierto de ramas tiernas

A mis brazos extendidos
llégate, ven a mi pecho
y alzaré el suave velo
que oculta tu rostro bello.

En mi regazo sentada
solos en la soledad,
en tu pelo alborotado
flores del tilo caerán.

Tez blanca y rubio cabello
recuesta sobre mi brazo,
dejando que robe besos
a tus dulcísimos labios.

Mientras soñamos felices
musitará una balada
al suave soplo del viento
la fuente solitaria.

Y durmiendo en la armonía
del bosque, con su misterio,
la flor del tilo en nosotros
lentamente irá cayendo.